

BÁSNÍK A HROBAŘ

Eduardo Rovner

Překlad: Karolína Červená

Postavy: Oktavius a Justýn

OKTAVIUS: SÁM V SEŠLÉM BARU, ZAMETÁ PODLAHU A UTÍRÁ TŘI STOLY. STEJNÝM HADREM UMYJE OKNA VEDOUcí DO ULICE. PODÍVÁ SE NA HODINKY, OPŘE SE O DVEŘE, PODÍVÁ SE VEN, NAPRAVO A NALEVO. VRÁTÍ SE DO BARU A VYSYPE OBSAH ODPADKOVÉHO KOŠE NA PODLAHU A NA STŮL. ZE STARÉ LAHVE KROPÍ VODOU OKENNÍ TABULE A UMÝVÁ JE, JAKO NA ZAČÁTKU. OPĚT VYJDE Z BARU NA ULICI A ROZHlíŽÍ SE. ZNOVU VSTOUPÍ A SEDNE SI KE STOLU S ROZPROSTŘENÝMI PAPIRY. DÍVÁ SE DO PRÁZDNA. DĚLÁ, ŽE PŘEMÝŠLÍ, PÍŠE, NESOUHLASNĚ KROUTÍ HLAVOU A ŠKRTÁ. NAKONEC PÍŠE NA STARÝ ROZTRHANÝ PAPIR. ŠKRTÁ, PÍŠE. V DUCHU SI PO SOBĚ ČTE, CO JIŽ NAPSAL. SOUHLASNĚ PŘIKÝVNE. OPĚT JDE KE DVEŘÍM A CHCE JE ZAVŘÍT. V TOM SE OBJEVÍ JUSTÝN S LAHVÍ VÍNA V RUCI. NA HLAVĚ MÁ PARUKU, JE BEZ VOUSŮ A BEZ KNÍRU.

OKTAVIUS: Promiňte, už zavírám.

JUSTÝN: No, přišlo to na mě pozdě.

OKTAVIUS: Co chcete?

JUSTÝN: Sklenku vína.

OKTAVIUS: Musí to být zrovna tady?

JUSTÝN: Rád bych.

(OKTAVIUS VÁHÁ. DÍVÁ SE NA HODINKY.)

OKTAVIUS: Deset minut?

JUSTÝN: To na sklenku vína stačí.

OKTAVIUS: Pojdte dál... (POZORUJE HO.) Neznáme se?

JUSTÝN: Sotva, přijel jsem do města teprve nedávno.

(VEJDE A BEDLIVĚ SE ROZHlíŽÍ.)

OKTAVIUS: Posadte se sem. Tenhle stůl je nejčistější.

(UKLIDÍ PAPIRY, NA KTERÉ PŘEDTÍM PSAL.)

Přinesu víno.

JUSTÝN: (POSADÍ SE.) Říkali mi, že tu nic nemáte.

OKTAVIUS: To je pravda, je tu už nějaký čas zavřeno.

JUSTÝN: A proč je otevřeno?

OKTAVIUS: Mám tady svoji pracovnu.

JUSTÝN: Co děláte?

OKTAVIUS: Píšu epitafy. Vlastně jsem básník, ale zaměřil jsem se na epitafy.

JUSTÝN: Zajímavé.

OKTAVIUS: Má to něco do sebe.

JUSTÝN: A tady tvoříte.

OKTAVIUS: Proto ty papíry. A co děláte vy v Malé Vsi?

JUSTÝN: Jsem hrobař.

OKTAVIUS: To je náhodička, vidíte? To jste je určitě četl.

JUSTÝN: Určitě.

OKTAVIUS: Těší mě. Oktavius Pernía. (POTŘESE MU RUKOU.)

JUSTÝN: Justýn Gustav.

OKTAVIUS: A vaše příjmení?

JUSTÝN: Gustav.

OKTAVIUS: Aha.

JUSTÝN: Touhle dobou zavíráte?

OKTAVIUS: Tak tak. Měl jste štěstí, že jsem pro to samý psaní zapomněl na čas. Už dávno bych zavřel a musel byste jít jinam.

JUSTÝN: Ještě že tak... Mohl byste mi prosím přinést sklenici?

OKTAVIUS: Jakpak by ne... (OKTAVIUS JAKO BY PŘESLECHL OTÁZKU, VEZME DO RUKY POPSANÝ PAPÍR.) Jelikož jsme oba od fochu, tak schválně, co vy na to?

(JUSTÝN HO BEDLIVĚ POZORUJE.)

Vykonal vše, co mohl, a mohl vše, co vykonal.

JUSTÝN: To je epitaf?

OKTAVIUS: A co jinýho?

(JUSTÝN SE NA NĚJ PODÍVÁ.)

OKTAVIUS: Nelíbí se vám?

JUSTÝN: Nerozumím tomu „mohl vše, co vykonal“.

OKTAVIUS: No, chtěl jsem tím říct, že... (PŘEMÝŠLÍ A MLUVÍ SÁM PRO SEBE.) Co jsem tím jen chtěl říct?... Teď si nevzpomínám... Možná, že tomu není moc dobře rozumět. Pro všechny případy jsem napsal ještě tenhle, uvidíme, co na to řeknete:
Nechť tě jen zcela nepatrné komety doprovází až k nebeskému hloubání. Líbí se vám? (JUSTÝN NEREAGUJE.)

JUSTÝN: Pro ten samý epitaf?

OKTAVIUS: Nebo pro jiný, záleží. Když se rozhodnu pro ten první, tak si ten druhý nechám na příště

JUSTÝN: (SE ZÁJMEM.) Čí je ten první?

OKTAVIUS: Tlustýho Solera.

JUSTÝN: (JAKO KDYBY SE ROZPOMÍNAL.) Soler... Soler... Kdy umřel?

OKTAVIUS: Dnes v poledne.

JUSTÝN: Pravda, ještě jsme ho nepohřbili. Co se mu stalo?

OKTAVIUS: To se neví... Ale vypadá to, že si dal po jídle bylinkový čaj a...
(ROZHODÍ RUCE A NAZNAČÍ VÝBUCH.) Není to paradox?
Sám ty bylinky prodával...

JUSTÝN: (USMÍVÁ SE.) O dalšího nebožtíka navíc... Promiňte, tu skleničku.

OKTAVIUS: No a... (UKÁŽE NA STŮL.) byl poslední, co sedával u stolu číslo tři...
Znal jste ho?

JUSTÝN: Odkud bych ho asi mohl znát?

OKTAVIUS: Městečko je malé.

JUSTÝN: Vždyť jsem vám říkal, že jsem tu nověj.

OKTAVIUS: I tak jste ho mohl někde potkat. Všichni ho tu znali.

JUSTÝN: Možná... Nevzpomínám si.

OKTAVIUS: A proč jste se prve usmíval?

JUSTÝN: Kdy?

OKTAVIUS: Jak jste řekl: „O dalšího nebožtíka navíc.“

JUSTÝN: Ani nevím.

OKTAVIUS: Musel jste mít důvod. Se smrtí se nežertuje, ani s tou cizí.

JUSTÝN: To už je život.

OKTAVIUS: To už je spíš smrt.

JUSTÝN: Pracovní deformace. Každopádně na hřbitově je teď mnohem míň práce, než když jsem nastoupil po těch nešťastných povodních... Pamatujete se?

OKTAVIUS: Jakpak by ne!

JUSTÝN: Začalo se šuškat, že nám to tady zavřou, protože je málo nebožtíků. To víte, práce je práce.

OKTAVIUS: Takže jste rád, když někdo umře.

JUSTÝN: No, když po vás někdo chce epitaf, tak je to pro vás taky určitý pocit štěstí, ne?

OKTAVIUS: Štěstí, to není to slovo.

JUSTÝN: To není důležitý. Vy musíte mít taky míň práce.

OKTAVIUS: To jo. Ještě jste mi neřekl, jak se vám to líbilo.

JUSTÝN: Pardon... Můžete mi to zopakovat?

OKTAVIUS: *Nechť tě jen zcela nepatrné komety doprovází až k nebeskému hloubání.*

JUSTÝN: Co jsou „jen zcela nepatrné komety“?

OKTAVIUS: (PŘESVĚDČENĚ) Meteority přece.

JUSTÝN: A proč by měly meteority někoho doprovázet?

OKTAVIUS: Člověče, to je básnický obrat, trochu fantazie do toho umírání!

JUSTÝN: A nebeské hloubání... to má bejt nebe?

OKTAVIUS: Samozřejmě.

JUSTÝN: Proč to nezkrátit na: „Ať tě meteority doprovází do nebe?“

OKTAVIUS: Jsem básník a ne nějaký pisálek.

JUSTÝN: Máte hodně klientů?

OKTAVIUS: Naštěstí ano.

JUSTÝN: To je divný. Proč si to nenapíšíou sami?

OKTAVIUS: Protože do baru nikdo nechodí. Tak mi pomáhají.

JUSTÝN: A proč sem jako nechodí?

OKTAVIUS: To je na dlouho.

JUSTÝN: (SOUHLASNĚ KÝVNE.) Nemějte mi to za zlý, jste to právě vy, kdo je všechny sepsal... Doufám, že se neurazíte...

OKTAVIUS: Mluvte člověče!

JUSTÝN: Když si lidi čtou ty vaše epitafy...

OKTAVIUS: Tak co?

JUSTÝN: Tvářej se zmateně a dívaj se na sebe, jakoby se ptali: „Co tím chtěl básník říct“?

OKTAVIUS: To je váš výklad.

JUSTÝN: Můj výklad?

OKTAVIUS: Samozřejmě. Pokud se mlčky dívaj, tak je ta poezie překvapuje a dojíká a společně sdílí svoje emoce.

JUSTÝN: Myslíte?

OKTAVIUS: Rozjímání nad uměleckým dílemvyvolává záhadné reakce.

JUSTÝN: Dokonce si o tom povídají.

OKTAVIUS: A co říkají?

JUSTÝN: Zrovinka včera stáli dva kluci u hrobu svého otce. Když ten jeden dočetl nápis, povídá tomu druhému: „Co tohleto k sakru znamená? To napsal nějaký kořala!“

OKTAVIUS: Ignoranti.

JUSTÝN: On mu na to odpověděl: „Podle mě nějaký kretén.“

OKTAVIUS: Ach ti mladí, vždy tak jednoznační.

JUSTÝN: Vyjasněte to Oktavie, vyjasněte... a buďte od té dobroty a přineste mi tu skleničku.

OKTAVIUS: (NEREAGUJE.) Schválně, jak se vám bude líbit tohle:

*Jen bezelstný pohled,
viděl byt tě mrtvým,
avšak vědí oči nezměřitelné,
o přítomnosti tvé nesmrtelné.*

JUSTÝN: Viděl byt tě?

OKTAVIUS: Viděl by tě.

JUSTÝN: (KÝVNE.) A ta nesmrtelná přítomnost?

OKTAVIUS: Ale to je přeci úplně jasné! Co se vám na tom nezdá?

JUSTÝN: Ne, dobrý... Přineste mi prosím vás konečně tu skleničku.

OKTAVIUS: Víc už jich nemám.

JUSTÝN: Cože, vy nemáte víc sklenic?

OKTAVIUS: Rozbila se.

JUSTÝN: To jste měl jenom jednu?

OKTAVIUS: No vždyť... jsem sám.

JUSTÝN: Měl jste ženu?

OKTAVIUS: Řekl jste to správně, „měl“. Kulturní dům vyhlásil básnickou soutěž.

JUSTÝN: Vyhrál jste?

OKTAVIUS: Byl jsem druhý

JUSTÝN: To mi neříkejte! V tak malý vsi? Kdo vyhrál?

OKTAVIUS: Jeden básník z Buenos Aires. Přijel si pro výhru a odvezl si moji ženu

JUSTÝN: Buenos Aires... metro... to by se mi líbilo.

OKTAVIUS: Metro?

JUSTÝN: Přesně, svět pod zemí.

OKTAVIUS: Vy máte ale divný choutky. Nejste vy náhodou hrobař?

JUSTÝN: (ODBĚHNE OD TÉMATU.) Ani jednu skleničku! A co kdyby sem přišel někdo další?

OKTAVIUS: Už jsem vám říkal, sem nikdo nepáchne.

JUSTÝN: No tak budeme pít z flašky.

OKTAVIUS: A...

JUSTÝN: Rozjímání nad uměleckým dílem, jak vy říkáte, může být záhadné. To, co není mystérium je, že tenhle bar je kaput. Dokonce i to víno je moje a vy... Vy nemáte ani jednu mizernou skleničku! No tak...

OKTAVIUS: Není to moje vina, že jsem přišel o zákazníky...

JUSTÝN: Něco jste asi udělat musel.

OKTAVIUS: Ne. Začli o mě říkat, že nosím smůlu, od té nešťastný události. A proti tomu, jak jistě víte...

JUSTÝN: Od jaký události?

OKTAVIUS: No jo, vy jste přišel až pak. Říkám vám, že je to na dlouhé vypravování. Máte čas?

JUSTÝN: Mám čas i chuť si to poslechnout.

OKTAVIUS: Povím vám to. U tohoto stolu (PODÍVÁ SE NA STŮL A VZRUŠENĚ VYPRÁVÍ.) vždycky sedával Tlustej Soler, hodnej člověk, měl krámk s bylinkama a fotbalovou sázenkou... (BĚDUJE.) Ten paradox!... A taky byl veterinář. Úplně ho vidím, jak tady sedí a směje se.

JUSTÝN: A byl to dobrý člověk?

OKTAVIUS: Dobrý? Byl to svatoušek! Všichni čtyři byli skvělí!

JUSTÝN: (KÝVNE.) To věřím.

OKTAVIUS: Vedle Tlustýho Solera sedával Kytka, zahradník.

JUSTÝN: S takovým jménem by nemohl dělat nic jinýho.

OKTAVIUS: Přesně. Byl velmi pobožný... až fanatik... Zemřel plivaje krev.

JUSTÝN: Co se mu stalo?

OKTAVIUS: Vypadá to, že ostny růží, který speciálně vypěstoval on sám, byly jedovaté.

JUSTÝN: Jak to víte?

OKTAVIUS: Měl popíchané ruce.

JUSTÝN: Chudák.

OKTAVIUS: *Sladké ostny,
hluboké a zmatené,
zemřel mylně,
ten kdo nejmíc je miloval.
Vytrvalý přítel.*

JUSTÝN: Kytkův epitaf.

OKTAVIUS: Jak to víte?

JUSTÝN: To je jasný. Ostny...

OKTAVIUS: Ah ano... (VYPRÁVÍ DÁL.) Tohle (UKÁŽE.) byla židle desátníka Eustaquia. Čistý a nedůvěřivý byl ten desátník. Vždycky měl u sebe hadřík a všechno si utíral, i sklenici ze který pil.

JUSTÝN: Byl opatrný.

OKTAVIUS: (PŘITAKÁ.) Tak tomu chudákovi, přes všechnu jeho opatrnost, vystřelila puška do oka. Asi se kouknul do hlavně, jestli je čistá.

JUSTÝN: Neuvěřitelný!

OKTAVIUS: *Je to spěch železa,
melancholický soumrak,
jenž znehybněl tvé tělo,
ale ne tvou duši.
Vytrvalý myslitel*

JUSTÝN: Vytrvalý bojovník.

OKTAVIUS: Máte pravdu. Jakto že si to pamatujete?

JUSTÝN: No protože je to skoro stejný jako u filosofa Tobíase.

OKTAVIUS: To je pravda. Nikdy bych nemyslel, že si toho někdo všimne.

JUSTÝN: No když tam jste celý den, tak čtete.

OKTAVIUS: To je pravda. (POKRAČUJE.) A tady (UKÁŽE NA JINOU ŽIDLI.) sedával Jacinto, žížalkář... trochu podivín, znal jste ho?

JUSTÝN: Proč bych ho zase měl znát?

OKTAVIUS: Já vždycky zapomenu, že jste přijel až po té nehodě.

JUSTÝN: Po nehodě?

OKTAVIUS: (PŘITAKÁ.) Jacinto byl vlasatý a vousatý. Dělali jsme si z něj legraci, že mu vlasy narostly omylem a on se naštvál. Jacinto byl trochu prudás.

JUSTÝN: Měl k tomu asi svý důvody.

OKTAVIUS: Jaký asi mohl mít důvody? Byl nevraživej. Na to není žádněj lék. Tak já vám to povím, byl to nevraživej puntičkář. Červy měl srovnaný podle druhu, velikosti a pohlaví, protože jak víte, máme červy mužskýho pohlaví a hermafrodity.

JUSTÝN: Jak to mám vědět? Hermafroditi můžou sami naklást i 300 vajec, ale potom už k tomu potřebujou navázat partnerské vztahy.

OKTAVIUS: A když ne, tak... No na začátku je měl v takových deskách, víte, ale tam se mu vždycky rozmáčkli. Proto se vrátil ke starým dobrým krabičkám. Chudák. Udusil se.

JUSTÝN: *Člověk mála slov,
magických někdy,
mylných jindy.
bylo potřeba spousta vody,
na uhasení tolika ohně.*

OKTAVIUS: Vy znáte i Jacintův epitaf nazpaměť?

JUSTÝN: Četl jsem ho snad tisíckrát.

OKTAVIUS: Já vím, a dva poslední verše jsou stejný jako ty Morenovy.

JUSTÝN: To jsem nechtěl říct.

OKTAVIUS: Ano, ale sedí to.

JUSTÝN: To se rozumí.

OKTAVIUS: (UKÁŽE NA JINOU ŽIDLI.) A tohle bylo Tobíasovo místo, chamtivý filosof. Znal jste ho?

JUSTÝN: Taky ne.

OKTAVIUS: Protože jste ho prve zmínil.

JUSTÝN: (POCHYBOVAČNĚ) Epitaf, jméno na hrobě...

OKTAVIUS: Aha. (SMĚJE SE.) Pokaždý, když po něm někdo něco chtěl, tak mu odpověděl: „Jak důležité jsou materiální věci?“ Přešel most, sedl si vedle cesty na kmen, a jak filozofoval, zajela ho cisterna. Další paradox.

JUSTÝN: Jakej?

OKTAVIUS: No tohle! Ten chlap si lítá někde v oblacích a tady na zemi bác. Je po něm. Vždycky vyprávěl, že Sokrates se bál, když pozoroval hvězdy, aby nespadol do studně.

JUSTÝN: Nemůžete přece srovnávat Tobíase a Sokrata. To je barbarství! Umřel, co naděláte? To už je život.

OKTAVIUS: To už je spíš smrt! Znáte ten Tobíasův?

JUSTÝN: *Je to spěch železa
melancholický soumrak,
jenž znehybněl tvé tělo,
ale ne tvou duši.
Vytrvalý myslitel.*

OKTAVIUS: Vy máte ale paměť!

JUSTÝN: Je stejný jako ten desátníkův, který končí vytrvalým bojovníkem.

OKTAVIUS: To je pravda. Ale nejdřív jsem napsal tenhle (VEZME PAPÍR VÝRAZNÉ BARVY A ČTE.):

Ve svém srdci zanechal jen hrdost jednoho léta.

To se mi líbí ze všeho nejvíc, ale měl jsem strach, že nebude pochopena, tak jsem si ji radši schoval pro lepší příležitost.

JUSTÝN: To jste udělal dobře.

OKTAVIUS: Ta se mi obzvlášť líbí. Myslím, že jsem nikdy nenapsal nic tak dobrého. (OPAKUJE.) „Ve svém srdci zanechal jen hrdost jednoho léta“. Co vy na to?

JUSTÝN: (NEPŘESVĚDČIVĚ.) Ale ano... je to dobrý.

OKTAVIUS: (ZNOVU VZPOMÍNÁ, PODÍVÁ SE ZNOVU SMĚREM KE STOLU.) Každý byl jiný, taková malá přehlídka člověčenstva, nemyslíte?

JUSTÝN: Já bych nepřeháněl.

OKTAVIUS: Někteřího z nich jste určitě někdy potkat musel.

JUSTÝN: Možná, nepamatuju se. Co ta nešťastná událost?

OKTAVIUS: Ah ano, nehoda! Tomu se ani nedá věřit! Jednoho krásného dne, Jacinto, chudák...

JUSTÝN: (PŘERUŠÍ HO.) Proč chudák?

OKTAVIUS: To se hned dozvíte. Řekl jsem vám, že Jacinto jednoho dne začal všechno předpovídat. Ale všechno! Jestli bude pršet nebo ne, jestli bude povodeň, jestli v tom roce víc lidí zemře nebo se narodí. Předpověděl dokonce , kdy budou rodit krávy, koně, prasata, ovce...

JUSTÝN: To je úžasné!

OKTAVIUS: Někteří mu říkali „jasnovidec z pampy“ a jiní zase „nesmilný věštec“.

JUSTÝN: (OPRAVÍ HO.) Neomylný.

OKTAVIUS: Tak. Neomylný věštec. Jak jste to věděl?

JUSTÝN: (POCHYBOVAČNĚ.) No, protože k věštci se hodí neomylný, nesmilný moc ne. Vy jako básník byste to měl vědět.

OKTAVIUS: (KÝVNE, PONĚKUD ZMATENĚ.) Desátník mu říkal Aladin. A víte jak mu říkal filosof?

JUSTÝN: Jak?

OKTAVIUS: Prorok z Malé Osady, jak úchvatné! Vždycky, když Jacinto něco uhodl, opili jsme se a venku jsme ho nosili na ramenou.

JUSTÝN: Na ramenou? Jak?

OKTAVIUS: Společně jsme ho vyzdvihli a...

JUSTÝN: To musel být úžasný pocit... pro Jacinta.

OKTAVIUS: To určitě. Úplně tomu propadl.

JUSTÝN: Taky bych to chtěl zažít.

OKTAVIUS: No tak, Jacinto, teda pardon, Justýne, nenechte se dvakrát pobízet a vlezte si na mě nahoru, na ramena.

JUSTÝN: A unesete mě?

OKTAVIUS: Já jsem silák. Vylezte nahoru. Znovu si tak připomenu ty šťastné okamžiky... (JUSTÝN VYLEZE.) Tak, uvelejte se. (JUSTÝN SE UVELEBÍ, OKTAVIUS SE TVÁŘÍ ŠŤASTNĚ A NOSÍ HO. JUSTÝN SI TO UŽÍVÁ.) Chodili jsme až k mostu a silnici a tam jsme to otočili. (OTOČÍ SE.) a šli jsme na náměstí, kde mu všichni provolávali slávu. (OBA GESTY NAZNAČÍ ZDRAVENÍ.) A pak jsme zase (ZNOVU SE OTOČÍ.) nasávali celou noc až do rozbřesku. Už můžete slézt.

JUSTÝN: Nemůžeme se ještě otočit?

OKTAVIUS: Ne, trochu mě loupá v kříži.

JUSTÝN: (SLEZE.) Připijme si!!! (VEZME LÁHEV VÍNA, PODÁ JI OKTAVIOVI, KTERÝ VÁHÁ A TĚŽKO ODDYCHUJE.) Nemůžete popadnout dech?

OKTAVIUS: Naopak. Popadl jsem ho až moc.

JUSTÝN: Tohle vám udělá dobře.

OKTAVIUS: Na zdraví! (PIJE.) To má grády!

JUSTÝN: To jo. Na zdraví! (BEZ NAPITÍ POSTAVÍ LÁHEV NA STŮL.)

OKTAVIUS: Vy si nedáte, Justýne?

JUSTÝN: Už jsem měl.

OKTAVIUS: Aha, nevšiml jsem si.

JUSTÝN: Pokračujte s vyprávěním.

OKTAVIUS: Co chcete slyšet? To byly slavný časy tohoto baru. Nikdy jsem neměl tolik práce. Až jednoho dne, se to celý otočilo.

JUSTÝN: Přestal věštit?

OKTAVIUS: Tak nějak. Všechno co předpověděl – bum! Naopak. Nikdo tomu nemohl uvěřit! Všichni jsme mu říkali: „Jacinto, nech toho už, je to zbytečný, zhasla ti lampa, Aladine!“ Ale Jacinto, jak byl zkaženej tím nošením, tak s tím nemohl přestat.

JUSTÝN: Jenom kvůli tomu?

OKTAVIUS: Asi musí bejt hezký, když vás někdo zbožňuje, ne?

JUSTÝN: Co víc si můžete přát?

OKTAVIUS: Potom jednoho dne, bylo dost sucho, Jacinto přišel a řekl: „Kluci, je třeba se připravit. Bude sucho aspoň šest měsíců.“ Zeptali jsme se ho, jestli si je jistej, a on na to: „Jako že se Jacinto jmenuju. A jestli se mýlím, ať se po mně slehne zem.“ - „A jak to víš?“ zeptal se ho Eustaquio, ten nedůvěřivec. A Jacinto povídá: „Ve snu se mi zjevila jedna stařena, přes sto let jí bylo, a jedla suchý švestky. Co suššího může být víc než tohle?“

JUSTÝN: Třeba rozinky.

OKTAVIUS: Co to plácáte?

JUSTÝN: No... jsou mnohem sušší než švestky.

OKTAVIUS: To je pravda. (CHYTNE SE ZA BŘICHO, NAZNAČÍ NEPOHODLÍ.) Takže všichni jsme se na sebe podívali. Soler, veterinář, řekl: „Umřou všechna zvířata“. Zahradník Kytka: „A všechny rostliny, Svatá Matko“. Desátník na to: „Bez vody, to je průser!“ A Tobías filosof pořád dokola opakoval: „A co jsoucnó?“ Všichni jsme se na sebe dívali zmateně. Samozřejmě, za těch okolností – koho zajímá jsoucnó? A nakonec jsem to jako vysvětlil: „Bez vody nepřežije nic“. Všichni na to přikývli. Jacinto pak vyřkl ta nešťastná slova: „Je třeba udělat zásoby vody.“ Druhej den začla kampaň „Voda pro Malou Osadu“. Za všechny obecní peníze se nakoupily čtyři cisterny a vyrazily pro vodu, trvalo to tejdén. Když se vrátila první, objevily se černý mračna. Druhá cisterna přivezla hromy a blesky. A třetí krupobití. Čtvrtá už nemohla do obce vjet, protože silnice byla zatopená.

JUSTÝN: Smůla.

OKTAVIUS: Smůla? Nechali jsme se tím nešťastníkem obalamutit!

JUSTÝN: Podle mě smůla.

OKTAVIUS: (ZNOVU SI SÁHNE NA BŘICHO.) Jak chcete. (PODÍVÁ SE POETICKY Z OKNA.) Bylo to jednoho letního odpoledne, přšelo... Všichni se dívali z okna, oči zely prázdnotou, hlava bloudí v oblacích... a ústa vykreslující nevyluštitelný výraz...

JUSTÝN: Pokračuj básníku, pokračuj.

OKTAVIUS: Pardon. Až Jacinto povídá: „Chlapci, můžu vás o něco poprosit?“ Koukli jsme se na něj a čekali. Jacinto pokračuje: „Vyžeňte mě z Malé Vsi, ale na ramenu, šlo by to?“ Přikývli jsme, vyzdvihli ho na ramena a v tom lijáku odnesli až k mostu.

JUSTÝN: Můžu na vás znovu vylézt?

OKTAVIUS: (DIVÍ SE.) Jo, ale opatrně, trochu mě bolí žaludek. (JUSTÝN VYLEZE A OKTAVIUS OPATRNĚ KRÁČÍ.) Došli jsme k mostu, až k zaplavený silnici. Řeka pod mostem nezkrotně proudila a strhávala s sebou kmeny, zvířata, dokonce i střechy. Dívali jsme se na silnici, na most, řeku, silnici, most, řeku... (SHODÍ HO NA ZEM.)

JUSTÝN: A co jste udělali pak?

OKTAVIUS: Shodili jsme ho z mostu, co jsme měli dělat? (CHYTNE SE ZA BŘICHO.)

JUSTÝN: (SLEDUJE HO ZE ZEMĚ.)

OKTAVIUS: Řeka ho strhla a pak nám zmizel z dohledu. Druhej den se našlo jeho tělo úplně zohavený. Asi deset kilometrů směrem po proudu.

JUSTÝN: Zohavený?

OKTAVIUS: Jak narážel na skály a vrážely do něj kmeny. Asi ho pokousalo nějaký zvíře, možná že někde byly piraně. (SVÍJÍ SE.) Au, ta bolest! (VYPRÁVÍ DÁL.) Nebylo možný ho rozpoznat.

JUSTÝN: Jak tedy víte že to byl on?

OKTAVIUS: Řekl jsem, že jsem ho viděl, jak skočil z mostu. Byl to on, protože ho poznali podle zlatého zubu a jizvy, už si ani nepamatuju, kde ji měl. Asi jsem snědl něco zkaženého, jdu na záchod. (DRŽÍ SE ZA BŘICHO, ODCHÁZÍ. SPADNE A BOLESTÍ VYKŘIKNE. PODÍVÁ SE NA JUSTÝNA.) Víte, co jsem si myslel, když jsme si tu tak povídali?

JUSTÝN: Co?

OKTAVIUS: Jelikož jste přišel až po pohromě, že máte Jacintovu duši a že nás všechny zabijete, jednoho po druhém. Není to šílený?
(JUSTÝN SI SUNDÁ PARUKU A UDĚLÁ Z NÍ VOUSY. OKTAVIUS SE NA NĚJ ZOUFFALE DÍVÁ.) Jsi to ty! (OKTAVIUS JAKO OPAŘENÝ, STÁLE NA ZEMI. JACINTO VEZME DO RUKY PAPÍR VÝRAZNÉ BARVY, KDE JE NAPSÁN OKTAVIŮV EPITAF A POLOŽÍ MU HO NA PRSA. NASADÍ PARUKU A ODCHÁZÍ.)

KONEC

